

کتابشناخت « ترجمه چکیده مقالات برگزیده اخلاق فناوری اطلاعات »

سید محمد موسوی مطلق m.mousavi1391@yahoo.com – sm-mousavi.blog.ir

کارشناسی ارشد فلسفه اخلاق دانشگاه قم

پیشگفتار

کتاب «ترجمه چکیده مقالات برگزیده اخلاق فناوری اطلاعات» در واقع پروژه ای است که به سفارش دبیرخانه شورای عالی اطلاع رسانی که یکی از نهادهای مسئول در خصوص سالم سازی فعالیت های کاربران در فضای مجازی است صورت گرفته است. این شورا با تشکیل کمیته علمی مشترک با گروه فلسفه اخلاق دانشگاه قم چندین پروژه را در موضوع اخلاق فناوری بر عهده گرفته اند. در این کوتاه نوشت، بنده سعی دارم گزارش مختصری از این مجلد را بیان کنم. این نوشتار شامل سه بخش «اطلاعات سندی»؛ «توصیف کتاب»؛ و «نقد کتاب» می باشد. البته خصیصه ی اجمال در تمامی این اقسام رعایت شده است.

الف. اطلاعات سندی

نام کتاب: ترجمه چکیده مقالات برگزیده اخلاق فناوری اطلاعات

مترجم: علیرضا ثقه الاسلام

ناشر: دانشگاه قم به سفارش دبیرخانه شورای عالی اطلاع رسانی

نوبت چاپ: اول سال چاپ: ۱۳۹۲

تعداد صفحات: ۲۹۶ شمارگان: ۵۰۰ نسخه قیمت: ۱۱۵۰۰۰ ریال

ب. توصیف کتاب

کتاب «ترجمه چکیده مقالات برگزیده اخلاق فناوری اطلاعات» با درآمدی از دکتر حمید شهریاری در ۵ صفحه که اهداف و برنامه ریزی های کلی شورای عالی اطلاع رسانی را بیان نموده اند، و پس از آن مقدمه ای ۷ صفحه ای از مترجم که شکل کلی کتاب را بیان می کند آغاز می شود. چکیده ها در پانزده فصل دسته بندی شده اند: **فصل**

اول: ناشناختگی و گمنامی که شامل دو چکیده است. **فصل دوم: مسئولیت پذیری و پاسخ گویی** که شامل چهارده چکیده می باشد. **فصل سوم: حریم اطلاعاتی و حریم خصوصی** که شامل ۳۶ چکیده می باشد. **فصل چهارم: دارایی اطلاعاتی و مالکیت معنوی** که شامل دوازده چکیده می باشد. **فصل پنجم: جرایم در فضای مجازی** که شامل نه چکیده می باشد. **فصل ششم: امنیت اطلاعات و اطلاعات امن** که شامل هفت چکیده می باشد. **فصل هفتم: محیط کار و نظارت بر آن** که شامل سه چکیده می باشد. **فصل هشتم: اخلاق حرفه ای و منشورهای اخلاقی** که شامل سه چکیده می باشد. **فصل نهم: ژنتیک و فناوری اطلاعات** که شامل شش چکیده می باشد. **فصل دهم: عامل اخلاقی و اخلاق رباتیک** که شامل ۲۷ چکیده می باشد. **فصل یازدهم: اخلاق جهانی و فناوری اطلاعات** که شامل ۲۲ چکیده می باشد. **فصل دوازدهم: پژوهش های فلسفی و اخلاق فناوری اطلاعات** که شامل ۳۷ چکیده می باشد. **فصل سیزدهم: دین و اخلاق فناوری اطلاعات** که شامل هفت چکیده می باشد. **فصل چهاردهم: اخلاق پژوهش و فناوری اطلاعات** که شامل شش چکیده می باشد. **فصل پانزدهم: موضوعاتی میان رشته ای در اخلاق فناوری اطلاعات** که شامل ۲۴ چکیده می باشد.

ساختار کتاب بدین نحو است که اولین بخش مربوط به عنوان فارسی چکیده است؛ پس از آن به نام انگلیسی نویسنده/ نویسندگان اشاره شده و در صورت استاد بودن نویسنده/ نویسندگان محل تدریس و دانشگاه مربوطه را به زبان انگلیسی بیان کرده است. سپس ترجمه فارسی چکیده با شکلی قابل قبول نمایان گشته. در نهایت نشریه و یا همایشی که این مقاله را پذیرفته به زبان انگلیسی آورده شده است. در بیشتر این کتاب سعی شده است به هر چکیده یک صفحه اختصاص داده شود. مترجم سعی داشته برای اصطلاحاتی که در زبان فارسی جایگزینی ندارد، واژه/ عبارت سازی کند که در بیشتر اوقات موفق بوده است. البته برای اهل حرف، اصل اصطلاح به زبان انگلیسی در پاوری کتاب آورده شده است.

ج. نقد کتاب

از مزایای کتاب می توان به موارد ذیل اشاره نمود :

۱. به روز بودن تقریبی کتاب؛

۲. نوآوری در حوزه ی اخلاق فناوری اطلاعات، خصوصا در فصول ۹، ۱۰، ۱۱؛

۳. ترجمه قابل قبول مترجم؛

۴. در برگشتن تقریبی حوزه های مهم اخلاق فناوری اطلاعات؛

۵. و طراحی جلد.

اما این اثر خالی از ایراد نیست. از جمله مهم ترین **معایب** این کتاب می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱. عدم وجود فهرست در کتاب؛ این اشکال از جمله مهم ترین ایرادات این کتاب می باشد. خواننده برای دیدن عناوین کتاب مجبور است کل فصل و یا کل کتاب را ورق کند.

۲. عدم وجود عنوان انگلیسی چکیده ها؛ این ایراد مراجعه کننده را با چالشی مهم روبرو خواهد کرد. به فرض انتخاب یک چکیده توسط خواننده، امکانی برای جستجوی مستقیم اصل مقاله وجود ندارد.

۳. صفحه آرایی نسبتا نامطلوب؛ به نظر می رسد برخی از چکیده ها که بیش از یک صفحه جای می گیرند، صفحه آرا را با مشکل روبرو کرده اند. به طوری که برای حفظ انسجام شکل کلی کتاب از بالای صفحات میزان قابل توجهی خالی می ماند. مثلا در صفحات ۱۷۵، ۱۷۲، ۱۶۸، ۱۵۹ که فقط مربوط به فصل دهم است، این مشکل به چشم می خورد.

۴. وجود برخی اشتباهات نوشتاری و تایپی؛

۵. عدم وجود اطلاع/واژه نامه؛ به نظر حقیر وجود اصطلاح/ واژه نامه برای آثار ترجمه نیاز است. خصوصا آثاری اینچینی که نوآوری در زبان فارسی محسوب می شوند.

سخن آخر

شاید مترجم و مسئولین کتاب در پاسخ به ایرادات مطروحه این توجیه را بیاورند که انتشار این اثر عجله ای بوده است. امید است در ویراست بعدی کتاب این مشکلات بر طرف گردد. در مجموع کتاب برای دوستداران اخلاق فناوری اطلاعات به کار می آید. البته نمی توان گفت این کتاب هندبوک این عزیزان به شما می رود اما بسیار کتاب

کارآمد و مهمی در حوزه ی اخلاق فناوری اطلاعات محسوب می شود. همچنین برای افرادی که به آشنایی در حوزه ی اخلاق فناوری اطلاعات علاقه مندند نیز این کتاب حتما قابل استفاده است.